

Språkskolan i Umeå ekonomisk förening
Skärvstengatan 6
906 56 Umeå

2021-10-18
1 (5)
Dnr 2019:3167
Aktbilaga 45

Beslut efter riktad tillsyn av Språkskolan i Umeå ekonomisk förening

Beslut

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Språkskolan i Umeå ekonomisk förening (organisationsnummer 769600-4535) att **senast den 31 mars 2023** avhjälpa påtalade brister genom att vidta följande åtgärder:

- Återställ det bundna egna kapitalet, vilket innebär att det egna kapitalet minst uppgår till summan av medlemsinsatserna, det vill säga 558 700 kronor.

Huvudmannen ska senast den 31 mars 2023 inkomma med årsredovisning för år 2022 inklusive underskriven revisionsberättelse, skattekontoutdrag för perioden 30 juni 2022 till och med 15 mars 2023, samt uppgift om aktuellt elevantal.

Huvudmannen ska därutöver inkomma med delredovisningar över hur arbetet fortskrider genom att inkomma med följande:

- 31 mars 2022: Årsredovisning för år 2021 inklusive underskriven revisionsberättelse, skattekontoutdrag för hela år 2021, ett aktuellt skattekontoutdrag för år 2022 samt uppgift om aktuellt elevantal.
- 1 september 2022: Rättvisande och avstämda balans- och resultatrapporter för det första halvåret år 2022 (1 januari till 30 juni), ett aktuellt skattekontoutdrag för år 2022 samt uppgift om aktuellt elevantal.

De vidtagna åtgärderna enligt ovanstående ska senast samma dag som ovan redovisas till Skolinspektionen på adress Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå eller till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se Redovisningen ska lämnas av styrelsen för skolan eller den som företräder huvudmannen.

Bakgrund och utredning

Skolinspektionen initierade under våren 2019 en riktad tillsyn av Språkskolan i Umeå ekonomisk förening. Tillsynen omfattade en kontroll av huruvida huvudmannen hade de ekonomiska förutsättningar som krävs för att bedriva skolverksamhet. Skolinspektionen genomförde även en ägar- och ledningsprövning.

Tillsynen visade att Språkskolan i Umeå ekonomisk förening hade bristande ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Skolinspektionen förelade därför huvudmannen i beslut den 17 december 2019 att vidta åtgärder för att rätta till påtalade brister.

I beslut den 21 december 2020 förelades huvudmannen på nytt att åtgärda bristerna i ekonomiska förutsättningar då bristen kvarstod vid uppföljningsbeslutet. Språkskolan i Umeå ekonomisk förening skulle senast den 1 september 2021 inkomma med en redovisning till Skolinspektionen.

Uppföljningen visade att huvudmannen fortsatt inte har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten, även om de ekonomiska förutsättningarna förbättrats något jämfört med tidpunkten för föreläggandet den 17 december 2019 och föreläggandet den 21 december 2020.

Nedan redogörs för på vilket sätt huvudmannen fortsatt brister i sina ekonomiska förutsättningar.

Motivering till beslutet

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudman för bland annat förskoleklass och grundskola. Godkännande ska lämnas om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Skolinspektionen har enligt 26 kap. 3 § p 5 skollagen tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 § skollagen.

Av förarbetena (prop. 2017/18:158 s 50 f. och s 122) till ovanstående bestämmelser framgår bland annat följande. Den enskilde ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kravet gäller under hela den tid då verksamheten bedrivs. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Det kan bli aktuellt att ingripa mot en aktör om ekonomin kraftigt försämras, till exempel genom vikande elevunderlag eller att aktörens tillgångar minskar, på ett sådant sätt att det påverkar förutsättningarna att bedriva en verksamhet av godtagbar kvalitet enligt lagar och

andra föreskrifter. Bestämmelserna om krav på ekonomiska förutsättningar syftar bland annat till att minska risken för plötsliga nedläggningar.

Skolinspektionens utredning

I Skolinspektionens beslut från den 17 december 2019 och den 21 december 2020 bedömde myndigheten att huvudmannen inte uppfyllde lagens krav på att ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Språkskolan i Umeå ekonomisk förening har i september 2021 inkommit med en redogörelse över vilka åtgärder som vidtagits för att åtgärda påtalade brister.

De ekonomiska underlagen visar att Språkskolan i Umeå ekonomisk förening i årsredovisningen per den 31 december 2020 redovisade ett negativt eget kapital på minus 3,3 miljoner kronor. Detta innebär att tillgångarnas bokförda värde fortsatt understiger skuldernas bokförda värde med motsvarande belopp. De ackumulerade förlusterna uppgick till totalt minus 3,8 miljoner kronor och de inbetalda medlemsinsatserna till 558 700 kronor per ovanstående datum. Detta innebär ett minskat underskott i eget kapital jämfört med årsredovisningen 2019, vilket beror på ett positivt årsresultat för år 2020 om 1,6 miljoner kronor. Enligt preliminära resultat- och balansrapporter för perioden januari 2021 till juli 2021 fortsatte huvudmannens verksamhet att gå med ekonomiskt överskott och resultatet enligt den preliminära resultatrapporten uppgick till 1,7 miljoner kronor. Detta indikerar att underskottet i eget kapital kommer att minska ytterligare under år 2021.

Skolinspektionens utredning visar vidare att Språkskolan i Umeå ekonomisk förening fortsatt har en svag betalningsförmåga. Detta innebär en risk för att huvudmannen inte kommer att kunna betala sina skulder i takt med att de förfaller till betalning. De kortfristiga skulderna översteg fortsatt de redovisade omsättningstillgångarna enligt de ekonomiska underlag som huvudmannen inlämnat i samband med uppföljningen i september 2021. I årsredovisningen per den 31 december 2020 var de kortfristiga skulderna 3,2 miljoner större än de redovisade omsättningstillgångarna och i den preliminära balansrapporten per den 31 juli 2021 uppgick motsvarande belopp till 2 miljoner kronor.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer sammantaget att huvudmannen inte tillfullo har kommit tillrätta med de påtalade bristerna i beslutet från den 21 december 2020. Skolinspektionen bedömer att Språkskolan i Umeå ekonomisk förening fortsatt saknar ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Av utredningen finns inget som tyder på att huvudmannen sedan beslutet 21 december 2020 inte har betalat sina skulder när de förfallit till betalning men huvudmannen har fortfarande ett negativt eget kapital, uppgående till minus 3,3 miljoner kronor per den 31 december 2020 och har en svag betalningsförmåga vilket innebär en risk för att huvudmannen inte kommer att kunna betala sina skulder i takt med att de förfaller till betalning

Att huvudmannen har ett negativt eget kapital innebär att tillgångarnas bokförda värde understiger skuldernas bokförda värde och att huvudmannen därmed saknar medel för att hantera resultatmässiga förluster. Att skulderna är större än tillgångarna innebär en risk för huvudmannens fortlevnad. Att återställa det egna kapitalet innebär att detta minst ska uppgå till summan av det bundna egna kapitalet, vilket i huvudmannens fall avser medlemsinsatser. De preliminära balans- och resultatrapporterna för januari 2021 till juli 2021 visar att verksamheten fortsatt bär sina kostnader och lämnar ett ekonomiskt överskott, men att detta inte räckt till för att återställa det egna kapitalet enligt ovan.

Huvudmannens betalningsförmåga är svag och det råder en osäkerhet om huvudmannen har utrymme att betala såväl löpande som oförutsedda utgifter. Kassalikviditeten är fortsatt svag, de kortfristiga skulderna översteg de redovisade omsättningstillgångarna med 3,2 miljoner kronor enligt årsredovisningen för år 2020 och 2 miljoner kronor enligt balansrapporten per den 31 juli 2021.

Ett av syftena med införandet av bestämmelserna om krav på att en skolhuvudman ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten var att minska risken för plötsliga nedläggningar av skolverksamhet. Då Språkskolan i Umeå ekonomisk förening under en längre tid uppvisat brister i form av negativt eget kapital samt haft en svag betalningsförmåga går en sådan nedläggning inte att utesluta.

Skolinspektionen vill påtala vikten av att huvudmannen arbetar aktivt för att återställa det bundna egna kapitalet och att huvudmannen löpande betalar sina skulder när de förfaller till betalning. Detta eftersom författningarna uppställer krav på att en huvudman har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kravet på ekonomiska förutsättningar följer också huvudmannens godkännande att bedriva verksamhet inom det svenska skolväsendet. Eftersom Språkskolan i Umeå ekonomisk förening under en längre tid uppvisat brister i sina ekonomiska förutsättningar att bedriva skolverksamhet och då dessa brister på sikt kan komma att påverka huvudmannens fortlevnad finner Skolinspektionen skäl för huvudmannen att den 31 mars 2022 samt 1 september 2022 inkomma med en delredovisning över hur arbetet med att åtgärda de påtalade bristerna fortskrider. Redovisningen ska ha det innehåll som framgår av beslutet om föreläggande.

Språkskolan i Umeå ekonomisk förening uppfyller inte lagens krav på att ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Huvudmannen föreläggs därför på nytt att vidta åtgärder för att rätta till påtalade brister.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Eva-Lena Ölund Brändström, enhetschef.

I den slutliga handläggningen har utredarna Maud Karlström (föredragande) och Johannes Behndig, samt ekonomerna Christina Lundborg och Elisabet Öberg medverkat.